

Notes Bibliogràfiques

Contribution à la faune myrmecologique de l'Espagne. C. MENOZZI. Boletín de la Real Sociedad Española de Historia Natural Junio-Julio de 1922. p. 324-332 (2. fig.) Madrid.—Es una nota que té per objecte, com diu l'autor, especialitzat en aquests tant interessants himenòpters, el poder ésser d'utilitat per a un estudi de conjunt sobre les formigues d'Espanya per a fer conèixer la dispersió geogràfica de cada espècie. El material per a la nota és procedent de vàries localitats catalanes especialment de la província de Barcelona collit i tramès pel nostre company en J. Maria Mas de Xaxars i dels entorns de Pozuelo de Calatrava (Ciudad Real) pel Rev. J. M.ª de la Fuente; algunes formes són comunes a ambdues localitats.

Les catalanes són:

- Ponera coarctata* subsp. *testacea* Em. Barcelona: Centellas.
Mymica rubra » *laevinodis* Nyl. » » » , Viladrau.
 » *scabrinodis* Nyl. » » »
 » » var. *sabuleti* Mein. » » » , S. Feliu de Llobregat, Vallvidrera.
Aphaenogaster (Attomyrma) subterranea Latr. Barcelona: S. Feliu de Llobregat, Vallvidrera.
 » » *gibbosa* Latr. Barcelona: Centellas.
 » » » var. *barcinensis* n. var. Barcelona: Centellas, Viladrau.
Messor barbarus L. Barcelona: S. Feliu de Llobregat, Vallvidrera.
 » » var. *capitata* Ltr. Barcelona: S. Feliu de Llobregat.
Pheidole pallidula Nyl. » Centellas.
Crematogaster (Acrocoelia) Auberti Em. » »
Solenopsis fugax Latr. » »
Tetramorium caespitum L. » » , Viladrau.
 » » var. *ruginode* Stitz. Barcelona: Centellas.
 » » subsp. *punicum* Sm. » »
Tapinoma erraticum subsp. *nigerrima* Nyl. » » , S. Feliu de Llobregat.
Campanotus (Myrmoturba) sylvaticus Oliv. Barcelona: Centellas, S. Feliu de Llobregat, Vallvidrera.
 » » » Subsp. *pilicornis* var. *massiliensis* For. Barcelona: Centellas.
 » (*Myrmosericus*) *cruentatus* Latr. » » Vallvidrera.

Lasius niger L. Barcelona: Centellas, S. Feliu de Llobregat, Viladrau.

» » subsp. *alienus* Foerst. Barcelona: Centellas.

» (*Dendrolasius*) *fuliginosus* Latr. » »

Formica (*Serviformica*) *fusca* var. *decipiens* Bondr. Barcelona: S. Feliu de Llobregat.

» » » subsp. *glebaria* Nyl. Barcelona: Centellas.
Girona (Pireneu): Núria.

» » » » *rufibarbis* Fabr. Barcelona: Centellas

» (s. str.) *rufa* var. *rufo-pratensis* For. Girona (Pireneu):
Núria.

Cataglyphis albicans subsp. *ibericus* Em. Barcelona: Centellas, S. Feliu de Llobregat.—A. CODINA.

Excursió per les riberes de l'Algàs i el Matarranya. M. PALLARÉS.

Butlletí de la Societat de Ciències Naturals de Barcelona «Club Muntanyenc». Segona Epoca Any I Núm. 1 pàg. 13-15. —Es una breu ressenya de les principals novetats que es veuen al passar per aquestes llunyanes comarques. Dona quelques dades sobre la geologia, dedicant la major part de la nota a esmentar les nombroses es'acions ibèriques i prehistòriques.

En les notes geològiques parla dels ports de Beceit afirmant que el maciu dels ports està constituït per el juràssic i cretàcic. Si per ports de Beceit, que comença a ésser una denominació molt laxa, se enten el maciu de la mola de Catí o Tortosa o les nombroses serralades que s'estenen vers Terol i Castelló, no el Mont Caro, llur constituïció és juràssica, no trobant-se per res el cretàcic; si per ports de Beceit s'entén la mola de Caro i serres que queden a ma esquerre del camí que de Tortosa per Carreretes va a Beceit es pod admetre en part solsament que estigui constituït dit maciu per el juràssic i cretàcic, apareixent aquest solsament en les vessant que miren al Mediterrani és dir, les valls del barranc Llorens, riu Galera, riu Cenja.

S'afirma també que les capes del juràssic com del cretàcic apareixen amb estratificació horitzontal, lo qual és en part vritat ja que el juràssic que es veu anant a Vallderoures per la carretera, aparentment és horitzontal ja que la falla que limita les formacions secundàries de les terciàries segueix paral·lelament el camí i els estrats fallats apareixen en eixa direcció normal, és dir, si es puja vers els ports ja per Prat de Compte com per Horta, Arnes, etc., es veu les enormes dislocacions d'aquests mateixos estrats que arriben a la verticalitat i la sobrepassen, és dir, que segurament es trobaran en aquesta comarca les típiques escates de les serres mallorquines, quan regió tan pintoresca e inexplorada sigui coneguda a detall per nostres geòlegs. Aquesta manca d'horitzontalitat, la ha notat l'autor amb un fet mal interpretat com és la existència que diu de verdares crestes especialment en els punts més alts. En el cor d'aquestes serra-